

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет

**ХОРЕОГРАФІЧНІ НАРИСИ
XXI СТОЛІТТЯ: ПОЛІАСПЕКТНИЙ
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ АБРИС**

Навчально-методичний посібник

Рівне – 2021

УДК 793.3 “20” (07)

X 79

*Друкується відповідно до рішення Вченої ради
Рівненського державного гуманітарного університету,
протокол № 6 від 30.06.2021 року*

**В рамках відзначення 33-річчя заснування кафедри хореографії
художньо-педагогічного факультету РДГУ**

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

- Виткалов С. В.** доктор культурології, канд. мистецтвознавства, професор кафедри культурології та музеєзнавства Рівненського державного гуманітарного університету;
- Плахотнюк О. А.** канд. мистецтвознавства, доцент кафедри режисури та хореографії Львівського національного університету ім. І.Франка;
- Маркевич Л. А.** канд. мистецтвознавства, доцент кафедри хореографії Рівненського державного гуманітарного університету

X 79 **Хореографічні нариси XXI століття: поліаспектний навчально-методичний абрис** : навч.-метод. посіб. / Л.А. Маркевич, Л.П. Волошина, Р.Л. Горбачук, В.А. Гордєєв, О.Ю. Гордєєва, Л.А. Зань, А.А. Завалін, І.П. Легка, Т.Й. Лобан, Д.І. Манелюк, Е.В. Манелюк, В.В. Пуйова, С.В. Рабченюк, А.В. Самохвалова, В.В. Шингер. – Рівне : О. Зень, 2021. – 639 с.

ISBN 978-617-601-381-5

Матеріали досліджень, уміщені до збірника за матеріалами, поданими авторами, друкуються мовою оригіналу. Закон охороняє права та інтереси авторів навчально-методичного матеріалу. Відтворення, розповсюдження, передрукування та інше використання навчально-методичного матеріалу без згоди авторів (або посилання на авторів) забороняється.

УДК 793.3 “20” (07)

© Маркевич Л.А., Волошина Л.П., Горбачук Р.Л., Гордєєв В.А.,
Гордєєва О.Ю., Зань Л.А., Завалін А.А., Легка І.П., Лобан Т.Й.,
Манелюк Д.І., Манелюк Е.В., Пуйова В.В.,
Рабченюк С.В., Самохвалова А.В.,

ISBN 978-617-601-381-5

Шингер В.В., 2021

З М І С Т

ПЕРЕДМОВА	6
------------------------	---

Розділ 1. ПЕРШИЙ КУРС.

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ «БАКАЛАВР»

Волошина Л.П.

Теорія і методика викладання класичного танцю 1 курс 2 семестр: екзерсис біля станка	8
---	---

Шингер В.В.

Теорія та методика викладання європейських танців 1 курс: етапи формування та методика виконання танцю «Повільний вальс», клас «Початківці»	33
---	----

Рабченюк С.В.

Теорія та методика викладання латиноамериканських танців 1 курс: етапи формування та методика виконання танцю «Ча-ча-ча», клас «Початківці»	73
---	----

Манелюк Е.В.

Теорія та методика викладання історико-побутового танцю 1 курс: епоха Західноєвропейського Середньовіччя, епоха Відродження	115
---	-----

Розділ 2. ДРУГИЙ КУРС.

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ «БАКАЛАВР»

Волошина Л.П.

Теорія і методика викладання класичного танцю 2 курс 3 семестр: екзерсис біля станка	168
---	-----

Маркевич Л.А.

Мистецтво балетмейстера 2 курс	180
--------------------------------------	-----

Манелюк Д. І.

Основи режисури та акторської майстерності 2 курс 212

Гордєєв В.А., Завалін А.А.

Теорія та методика викладання українського народно-сценічного танцю 2 курс: заняття посеред зали, опис танцю «Буянський скакунець», «Крутях» 252

Самохвалова А.В.

Сучасна інтерпретація фольклору 2 курс 4 семестр: методика роботи з хореографічним фольклором (за польовими щоденниками) 343

Розділ 3. ТРЕТІЙ КУРС.

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ «БАКАЛАВР»

Лобан Т.Й.

Теорія та методика викладання джаз-модерн танцю 3 курс: теоретико-методичні аспекти викладання дисципліни 410

Розділ 4. ЧЕТВЕРТИЙ КУРС.

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ «БАКАЛАВР»

Гордєєва О.Ю.

Теорія та методика викладання народно-сценічного танцю 1-4 курси: методичний аспект вивчення низьких та високих розвертань ноги в екзерсисі народно-сценічного танцю 441

Горбачук Р.Л.

Теорія та методика викладання модерн танцю 2-4 курси 474

Легка І.П.

Виконавська та технічна майстерність 4 курс: класифікація танцювальних рухів віртуозної техніки 503

Розділ 5. ПЕРШИЙ КУРС.

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ «МАГІСТР»

Пуйова В.В.

Методика викладання класичного танцю 1 курс
ОС «Магістр»: 10 уроків дуетно-сценічного танцю 543

Зань Л.А.

Теорія та методика викладання класичного танцю
1-5 рік навчання: розділ екзерсис на пальцях 587

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ 636

РОЗДІЛ 2

ДРУГИЙ КУРС. ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ «БАКАЛАВР»

УДК 793.3

Лариса Волошина

Larysa Voloshyna

Старший викладач кафедри хореографії,
Рівненський державний гуманітарний університет,
м. Рівне
ORCID ID 0000-0003-1001-5428

**Тема: Теорія і методика викладання класичного танцю
2 курс 3 семестр: екзерсис біля станка**

План

1. Основні вимоги до засвоєння практичних навиків програми II курсу дисципліни «Теорія та методика викладання класичного танцю».
2. Приклад практичного уроку 2 курс, 3 семестр.

1. Основні вимоги до засвоєння практичних навиків програми II курсу дисципліни «Теорія та методика викладання класичного танцю»

Основними вимогами програми II курсу дисципліни «Теорія та методика викладання класичного танцю» є продовження оволодіння базовими елементами класичного танцю. Продовжується робота над опануванням програмних рухів, окремих вправ, звертається увага на особливості музичного супроводу та урізноманітнюються музичні зразки для різних вправ екзерсису.

Провідною складовою програмних вимог постає виконання екзерсису класичного танцю в положення тіла в *epaulement*, що обумовлює нову фазу у виконавському навчанні. Дане умова

виконання вправ розвиває у студента-хореографа орієнтацію у танцювальній залі, координацію та танцювальність. Тому комбіновані завдання III семестру навчання складаються переважно з двох частин: спочатку рухи виконуються *en face*, а потім у пози класичного танцю, що дозволяє пропрацювати виконання руху, збалансувати перехід з одного положення тіла в інше, засвоїти відчуття пози та прийоми координації корпусу, ніг, рук, голови.

Ускладнення екзерсису біля станка відбувається за рахунок передачі ваги тіла з одної ноги на іншу при виконанні одного комбінованого завдання. За програмними вимогами зміна робочої ноги може відбуватися при почергової роботи правої і лівої ніг або переходів по II та IV позицій ніг.

Паралельно з виконанням екзерсису класичного танцю біля станка в положення тіла в *epaulement*, поступово вводяться пів пальці, що збільшує фізичне навантаження. Це посилює силу ніг, розвиток апломбу, координації та фізичної витривалості студента. Пів пальці вводяться поступово, почергово виконуються рухи на всій ступні та з підйомом на пів пальці.

У зв'язку з тим, що не всі студенти володіють досконалими фізичними даними, для набуття естетично правильного положення необхідно на початковому етапі підніматися на невисокі пів пальці, що посприяє збереженню виворотності в опорній нозі. При цьому задача викладача постійно наголошувати студентам на базові вимоги: підтягнутість корпусу, не просідати на опорній нозі, не чіплятися за станок, а постійно утримувати корпус на опорній нозі.

2. Приклад практичного уроку 2 курс, 3 семестр

Мета: виконання вправ біля станка у пози класичного танцю.

Завдання: розвиток виконавських навиків, координації та опанування обертальних рухів.

Demi та grand plié

Муз. розмір – 4/4, 24 т.

Вих. полож.: I поз.ніг, права рука в підготовчому положенні, голова повернута праворуч.

Preparation: 1 т. 1і, 2 - зберігаємо вих. полож.

і – кість руки при відкривається в положення allongee.

3 і – рука в I поз.

4 і – рука в II поз.

1 такт – demi plié по I поз, рука заводиться у I поз. і відкривається у II поз.

2 такт – grand plié по II поз з роботою руки.

3-4 такти: III port de bras. На останню 1/8 за принципом battement tendu вбік виводимо ногу в II поз. ніг.

5 такт – demi plié по II поз, рука заводиться у I поз. і відкривається у II поз.

6 такт – grand plié по II поз. з роботою руки.

7 такт «1 і, 2 і» – виконуємо перегін корпусу ліворуч: права рука з II поз. заводиться у III поз., ліва рука залишається в II позиції, голова ліворуч.

«3 і, 4 і» – корпус вертається у вихідне пол., рука з III поз. переводиться у II поз.

8 такт «1 і, 2 і» – виконуємо перегін корпусу праворуч: ліва рука з II поз. заводиться у III поз., права рука залишається в II позиції, голова праворуч.

«3 і, 4 і» – корпус вертається у вихідне пол., рука з III поз. переводиться у II поз. На останню 1/8 за принципом demi rond de jambe par terre заводимо праву ногу вперед, фіксуємо IV поз. ніг.

9 такт – demi plié по IV поз, рука заводиться у I поз. і відкривається у II поз.

10 такт – grand plié по IV поз. з роботою руки.

11-12 такти – III port de bras, права нога витягнута на носок вперед. На останню 1/8 за принципом rond de jambe par terre en dehors заводимо назад, фіксуємо IV поз. ніг.

13 такт – demi plié по IV поз, рука заводиться у I поз. і відкривається у II поз.

14 такт – grand plié по IV поз. з роботою руки.

15-16 такти – III port de bras, права нога витягнута на носок назад. На останню 1/8 за принципом battement tendu закриваємо праву ногу у V поз. назад, фіксуємо V поз. ніг.

17 такт – demi plié по V поз, рука заводиться у I поз. і відкривається у II поз.

18 такт – grand plié по V поз. з роботою руки.

19-20 такти – III port de bras. На останню 1/8 за принципом battement tendu вбік закриваємо праву ногу у V поз. вперед, фіксуємо V поз. ніг.

21 такт – demi plié по V поз, рука заводиться у I поз. і відкривається у II поз.

22 такт – grand plié по V поз. з роботою руки.

23-24 такти – III port de bras, ноги по V поз. на пів пальцях.

Комбінація завершена.

Закінчення: два акорди – рука через allongee закривається у підготовче положення, ноги опускаються з пів пальців у V поз.

Battement tendu та battement jete

Муз. розмір – 2/4, 16 тактів.

Вих. полож.: V поз. ніг, права нога попереду, права рука в підготовчому полож, голова повернута праворуч.

Preparation: 1 такт – зберігаємо вих. полож.

2 такт - права рука привідкривається у підготовче полож.

1 такт «і 1» – battement tendu вперед.

«і 2» – battement tendu з demi plie по V поз. ніг, при виконанні demi plie рука закривається в підготовче положення, голова супроводжує руку.

2 такт – 2 battement tendu в epaulement effacee вперед у маленьку позу.

3 такт – 3 battement tendu по 1/8 по I позиції в позу epaulement ecartee назад у маленьку позу. За останнім battement tendu робочу ногу закриваємо в V поз. назад.

4 такт – виконуємо пів поворот з переміню ніг по V поз. від станка.

5-8 такти – комбінація повторюється у зворотному напрямку з лівої ноги.

9 такт «і 1» – battement tendu jete вперед balancoir.

«і» – piqre позаду.

«2» – закрили назад в V поз.

10 такт «і 1» – battement tendu jete назад balancoir.

«і» – ріше попереду.

«2» – закрили вперед в V поз.

11 такт – 3 battement tendu jete вбік по 1/8 по I позиції.

12 такт – пів поворот з переміною ніг по V поз. від станка.

13-16 такти – комбінація повторюється у зворотному напрямку з лівої ноги.

Комбінація завершена.

Закінчення: два акорди – рука через allongee закривається у підготовче положення.

Rond de jambe par terre

Муз. розмір – 4/4, **12 тактів.**

Вих. полож.: I поз. ніг, права рука в підготовчому полож., голова повернута праворуч.

Preparation: 1 такт «1 і, 2 і» – зберігаємо вих. полож.

«3 і, 4 і» – temps releve par terre en dehors.

1 такт - 4 rond de jambe par terre en dehors по 1/4. За четвертим rond de jambe par terre голова повертається праворуч.

2 такт «1 і, 2 і» – 3 rond de jambe par terre en dehors по 1/8. Останній rond de jambe par terre закінчуємо: опорна нога в demi plié, робоча витягнута вперед на носок, рука заводиться у I поз. погляд у долонь.

«3 і, 4 і» – rond de jambe par terre en dehors на demi plié, з роботою руки, голова супроводжує руку (обводка).

3 такт – повільний пів поворот fouette en dedans з робочою ногою носком в підлогу. Руки: з II позиції збираються в I позицію і відкриваються в II поз., голова супроводжує руки.

4 такт «1 і» – крок на правую ногою на пів пальці, ліва нога піднімається на 45°, ліва рука іде в I поз. і переходить allongee, голова повернута до правого плеча, утворюючи позу II arabesque.

«2 і, 3 і» – фіксуємо позу II arabesque.

«4» – опускаємо опорну п'ятку на підлогу, робочу ногу ставимо на носок позаду. Руки і голова утримують попереднє положення.

«і» – passe par terre вперед, рука розкривається у II поз, голова ліворуч.

5-8 такти – комбінація повторюється в напрямку en dedans з лівої ноги.

9-10 такти – III port de bras з опорна нога в demi plié, робоча витягнута на носок вперед.

11-12 такти – III port de bras з опорна нога в demi plié, робоча витягнута на носок назад.

Комбінація завершена.

Закінчення: два акорди – нога закривається у I поз., рука через allongee закривається у підготовче положення.

Battement fondu

Муз. розмір – 4/4, 8 тактів.

Вих. полож.: V поз. ніг. права нога попереду, права рука у підготовчому положенні, голова праворуч.

Preparation: 1 такт – зберігаємо вих. полож.

1 такт «1 і, 2 і» – battement fondu на 45° на пів пальці вперед з роботою руки.

«3 і, 4 і» – plié releve з demi rond de jambe на 45° вбік, рука в II позиції.

2 такт «1 і, 2 і» – battement fondu на 45° на пів пальці вбік з роботою руки.

«3 і, 4 і» – plié releve з demi rond de jambe на 45° назад, рука в II позиції.

3 такт «1 і» – закриваємо робочу ногу в V поз., на пів пальцях, руки через підготовче положення закриваються в I позицію, голова прямо.

«2 і» – виконуємо пів поворот soutenu зі зміною ніг по V поз. від станка.

«3 і» – повертаємось до epaulement effacee, рука відкривається в II поз.

«4 і» – опускаємо п'ятки на підлогу, рука закривається в підготовче положення. Фіксуємо положення тіла epaulement effacee.

4 такт «1 і, 2 і» – виконуємо battement fondu назад на 45° на пів пальцях в маленьку позу epaulement effacee.

«3 і» – опускаємо робочу ногу на носок, опорна п'ятка ставиться на підлогу.

«4 і» – розвертаємо корпус en face, робоча нога за принципом *demi rond de jambe* виходить вбік, рука розкривається в II поз.

5-8 такти – комбінація повторюється у зворотному напрямку з лівої ноги.

Закінчення: два акорди – нога закривається у V поз. вперед, рука через *allongee* закривається у підготовче положення.

Battement frappe

Муз. розмір – 2/4, 16 тактів.

Вих. полож.: V поз. ніг. права нога попереду, права рука у підготовчому положенні, голова праворуч.

Preparation: 1 такт – зберігаємо вих. полож.

2 такт «1і» – *releve* по V поз., права рука у I поз.

«2» – робоча нога відкривається на 45⁰ вбік, рука в II поз., голова праворуч.

1 такт «і 1» – *double battement frappe* вперед із закінченням у *demi plie*. рука в II поз.

«і 2» – *double battement frappe* вбік із закінченням на *demi plie*, рука в II поз.

2 такт «і 1» – *double battement frappe* назад із закінченням на *demi plie*, рука в II поз.

«і 2» – *double battement frappe* вбік із закінченням на *demi plie*, рука в II поз.

3 такт – з розворотом корпусу в *epaulement effacee* 2 *battement frappe* на пів пальцях в маленьку позу *epaulement effacee* вперед по 1/4.

4 такт «і 1» – *battement frappe* на пів пальцях в маленьку позу *epaulement effacee* на ¼ закінчимо в *demi plie*.

«і 2» – фіксуємо маленьку позу *epaulement effacee* вперед.

5 такт «і 1, і» – 3 *battement frappe* по 1/8, в позу *epaulement ecartee* назад в маленьку позу.

«2» – фіксуємо маленьку позу *epaulement e cartee* назад маленька поза на пів пальцях.

6 такт «і 1, і» – 3 *battement frappe* по 1/8, в позу *epaulement ecartee* назад в маленьку позу.

«2» – фіксуємо маленьку позу *epaulement ecartee* назад маленька поза на *demi plie*.

7 такт «і 1» – підтягуємо ногу в V поз. назад, руки закриваються в I поз.

«і 2» – пів поворот *soutenu* зі зміною ніг по V поз. від станка.

8 такт «і 1» – фіксуємо V поз. ніг ліва нога позаду, руки в I поз.

«і 2» – ліва нога відкривається на 45° вбік, рука в II поз. голова ліворуч.

9-16 такти – комбінація повторюється у зворотному напрямку з лівої ноги.

Закінчення: два акорди – нога закривається у V поз. вперед, рука через *allongee* закривається у підготовче положення.

Rond de jambe en l'air

Муз. розмір – 4/4, 8 тактів.

Вих. полож.: V поз. ніг., права нога попереду, права рука у підготовчому положенні, голова праворуч.

Preparation: 1 такт «1 і, 2 і» – зберігаємо вих. полож.

«3 і, 4» – *temps releve* на 45° *en dehors* на пів пальці.

1 такт – 4 *rond de jambe en l'air en dehors* по 1/4, рука в II поз., голова прямо.

2 такт «і 1, і 2» – 3 *rond de jambe en l'air en dehors* по 1/8, рука в II поз., голова прямо.

«і 3, і 4, і» – *pas tombe-coupe* вперед в V поз. ніг. відкрити вбік, рука проходить через підготовче положення, I поз., відкривається з ногою в II поз.

3 такт «1 і» – з розворотом корпусу в *epaulement effacee*, робоча нога на приходить в положення *passé* на 90°, рука приходить в I поз., голова супроводжує руку.

«2 і» – робочу ногу за принципом *battement développé* відкриваємо вперед в *epaulement effacee* у велику позу.

«3 і» – фіксуємо *epaulement effacee* вперед велику позу.

«4 і» – робоча нога приходить на *passé* на 90°, рука залишається в III поз., голова праворуч.

4 такт «1 і» – робоча нога за принципом *battement développé* відкриваємо у велику позу *epaulement ecartee* назад.

«2 і» – робоча нога закривається в V поз. назад на пів пальці, руки закриваються в I поз.

«3 і» – пів поворот *soutenu* від станка.

«4 і» – ліва нога відкривається на 45° , ліва рука в II поз.

5-8 такти – комбінація повторюється в напрямку *en dedans* з лівої ноги.

Закінчення: два акорди – нога закривається у V поз. вперед, рука через *allongee* закривається у підготовче положення.

Petit battement sur le cou-de-pied

Муз. розмір – 2/4, **16 тактів**.

Вих. полож.: V поз. ніг. права нога попереду, права рука у підготовчому положенні, голова праворуч.

Preparation: 1 такт – зберігаємо вих. полож.

2 такт «1 і» – *releve* по V поз. ніг, рука у I поз., голова у нахилі ліворуч, погляд у праву долонь.

«2» – праву ногу відкриваємо на 45° вбік, рука відкривається в II поз., голова праворуч.

1-4 такти – 8 *petit battement sur le cou-de-pied* з акцентом вперед на пів пальцях, рука в II поз., голова прямо.

5 такт «і 1» – переводячи ногу умовне *cou-de-pied* попереду, опорна нога на пів пальцях, розвертаємо корпус в *epaulement effacee*, рука в I поз., голова праворуч.

«і 2» – фіксуємо положення корпусу.

6 такт «і 1» – робочу ногу витягуємо вперед, опорна нога в *demi plié*, рука в I поз., голова вздовж кісті.

«і 2» – фіксуємо маленьку позу *epaulement effacee* вперед.

7 такт «і 1» – залишаючись в *demi plié*, робоча нога переводиться *demi rond* до *epaulement ecartee* назад, маленька поза, права рука переводиться в II поз., голова ліворуч.

«і 2» – фіксуємо маленьку позу *epaulement ecartee* назад.

8 такт «і 1» – закриваємо праву ногу в V поз. назад на пів пальцях, руки в I поз., голова праворуч.

«і» – пів поворот зі зміною ніг *soutenu* від станка.

«2» – ліва нога відкривається вбік на 45° , ліва рука в II поз.

9-16 такти – комбінація повторюється у зворотному напрямку з лівої ноги.

Закінчення: два акорди – нога закривається у V поз. вперед, рука через *allongee* закривається у підготовче положення.

Adagio

Муз. розмір – 4/4, 8 т.

Вих. полож.: V поз. ніг. права нога попереду, права рука у підготовчому положенні, голова праворуч.

Preparation: 1 такт «1 і, 2 і, 3 і» – зберігаємо вих. положення.

«4» – *releve* по V поз., рука з підготовчого положення розкривається в *allongee*.

«і» – з розворотом корпусу в *epaulement effacee*, права нога виходить в умовне *sur le sou-de-pied* попереду, рука закривається у підготовче положення.

1 такт – *battement soutenu* вперед на 90° в велику позу *epaulement effacee*.

2 такт – *battement soutenu* вбік на 90° в велику позу *epaulement ecartee* назад, робочу ногу закрити в V поз. вперед.

3-4 такти – *grand rond de jambe* на 90° *en dehors*,

5 такт «1 і» – опускаємо робочу ногу на носок, опорна приходить в *demi plié*, рука в II поз. *allongee*, голова праворуч.

«2 і» – ноги фіксують положення, рука переводиться через підготовче положення в I поз., голова супроводжує руку.

«3 і, 4 і» – фіксуємо позу II *arabesque*.

6 такт «1 і, 2 і, 3 і» – повільний пів поворот *fouette en dehors*, робоча нога носком у підлогу. На останню $\frac{1}{4}$ закриваємо праву ногу назад в V поз., ліва рука закривається у підготовче положення, голова ліворуч.

7 такт «1 і, 2 і» – з розворотом корпусу в *epaulement effacee*, виконуємо *battement développé* в *attitude epaulement effacee* назад.

«3 і, 4 і» – фіксуємо позу *attitude effacee* назад.

8 такт «1 і, 2 і» – опорна нога в *demi plié*, робоча витягується назад, рука переводиться в *allongee* у II поз., голова ліворуч. Поза *epaulement effacee* назад.

«3 і» – робоча нога опускається носком у підлогу, рука в *allongee* іде вниз, голова супроводжує руку.

«4 і» – робоча нога закривається в V поз. назад, рука в підготовчє положення, голова ліворуч. Положення корпусу *epaulement effacee*.

9-16 такти – комбінація повторюється у зворотному напрямку з лівої ноги.

Закінчення: два акорди – нога закривається у V поз. вперед, рука через *allongee* закривається у підготовчє положення.

Grand battement jete.

Муз. розмір – 4/4, **8 т.**

Вих. полож.: V поз. ніг. права нога попереду, права рука у підготовчєму положенні, голова праворуч.

Preparation: 1 такт – зберігаємо вих. положення.

1 такт – preparation до *touree en dehors* по II позиції. На останню ¼ повертаємо корпус *epaulement effacee*, сідаємо в *demi plie* в V поз., рука переводиться в III поз., голова праворуч.

2 такт «і 1, і 2» – *grand battement jete pointe* у велику позу *epaulement effacee* вперед.

«і 3, і 4» – 2 *grand battement jete* у велику позу *epaulement effacee* вперед.

3 такт «і 1, і 2» – *grand battement jete pointe* у велику позу *epaulement ecartee* назад.

«і 3, і 4» – 2 *grand battement jete* у велику позу *epaulement ecartee* назад.

4 такт – пів поворот від станка.

5-8 такти – комбінація повторюється у зворотному напрямку з лівої ноги.

Закінчення: два акорди – рука через *allongee* закривається у підготовчє положення.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Базарова Н. Азбука классического танца Москва. Книга по Требованию, 2012, 106 с.
2. Базарова Н. Классический танец. Ленинград, Искусство, 1975, 184 с.
3. Бахрушин Ю. История русского балета. Москва.: Просвещение, 1977, 342 с.
4. Блок Л.Д. Классический танец. История и современность. Москва. Искусство, 1987, 556 с.
5. Ваганова А.Я. Основы классического танца. 7-е изд., стер. СПб. Изд. Лань, 2002, 192 с.
6. Класичний танець: учебное пособие для студентов высших и средних учебных заведений искусств и культуры. / укл. Звёздочкин В.А. Ростов н/Д: Феникс, 2005, 410 с.
7. Костровицкая В. Сто уроков классического танца. Ленинград, Искусство, 1981, 320 с.
8. Костровицкая В., Писарев А. Школа классического танца. Ленинград, Искусство, 1986, 272 с.
9. Мессерер А. Уроки классического танца. СПб. Изд. Лань, 2004, 400 с.
10. Методика викладання класичного танцю: Навчальний посібник для студентів I-IVкурсів в галузі знань 0202 Мистецтво напрямку підготовки 6.020202 Хореографія / укл. Зань Л.А. Рівне: РДГУ, 2014, 270 с.
11. Молчанова Т.О. Мистецтво піаніста-концертмейстера: Навч. посібник (видання друге, перер., доп.), Львів, СПОЛОМ, 2007, 216 с.
12. Основи класичного танцю: метод. реком. ОПП I (бакалаврського) ступеня спец. 024 Хореографія / укл. Волошина Л.П. Рівне: РДГУ, 2019, 21 с.
13. Основи класичного танцю: курс лекцій: метод. реком. ОПП I (бакалаврського) ступеня спец. 024 Хореографія / укл. Волошина Л.П. Рівне: РДГУ, 2019. 25 с.
14. Особливості музичного оформлення уроку класичного танцю: метод. реком. ОПП I (бакалаврського) ступеня спец. 024 Хореографія / укл. Волошина Л.П. Для студентів

- спеціальності 024 Хореографія / Рівне: РДГУ, 2020, 26 с. (Оновлена та доповнена).
15. Тарасов Н.И. Классический танец. Школа мужского исполнительства. СПб. Изд. Лань, 2005, 496 с.
  16. Теорія та методика викладання класичного танцю: методичні рекомендації для організації самостійної роботи студентам II курсу спеціальності 024 Хореографія освітнього ступеня Бакалавр / укл. Волошина Л.П. Для студентів денної та заочної форми навчання / Рівне: РДГУ, 2020, 34 с.
  17. Цветкова Л. Методика викладання класичного танцю. Київ, Мистецтво, 2007, 327 с.
  18. Эволюция движений в мужском классическом танце: Учебное пособие. укл. Валукин М.Е. Москва: Росс. акад. театрального искусства ГИТТИС, 2007. 248 с.
  19. Ярмолович Л. Принципы музыкального оформления урока классического танца. Ленинград, Изд. Музыка, 1968, 144 с.

УДК 793. 3. 071. 2

Лариса Маркевич

Larysa Markevych

Кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри хореографії,
Рівненський державний гуманітарний університет,
м. Рівне

ORCID ID 0000-0001-7224-7756

Тема: Мистецтво балетмейстера 2 курс

План

1. Специфіка використання базових композиційних компонентів у балетмейстерських роботах.

2. «Танець для дітей», «танець на дітей» – різниця понять. Що таке дитяча хореографія та дитячий танець? Психологічний розвиток дітей та вікові категорії в хореографічному колективі.

Навчальне видання

**ХОРЕОГРАФІЧНІ НАРИСИ ХХІ СТОЛІТТЯ:
ПОЛІАСПЕКТНИЙ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ
АБРИС**

НАВЧАЛЬНИЙ-МЕТОДИЧНИЙ ПОСІБНИК

Автори:

*Маркевич Л.А., Волошина Л.П., Горбачук Р.Л., Гордєєв В.А.,
Гордєєва О.Ю., Зань Л.А., Завалін А.А., Легка І.П., Лобан Т.Й.,
Манелюк Д.І., Манелюк Е.В., Пуйова В.В., Рабченюк С.В.,
Самохвалова А.В., Шингер В.В.*

Відповідальна за випуск:

Маркевич Л.А.

Комп'ютерна верстка та макет:

Федорук Л.М.

Підп. до др. 30.06.2021 р. Формат 60x84 1/16. Папір офсетний.
Ум. друк. арк. 25,5. Наклад 300 прим. Зам. № 631/2

Видавець: О. Зень

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
серія РВ № 26 від 6 квітня 2004 р.
вул. Кн.Романа, 9/24, м. Рівне, 33022,
068 025 067 4, olegzen@ukr.net

Друк: VPM-ПОЛІГРАФ

вул. Буковинська, 3, м. Рівне, 35304;
тел.0-362-64-21-34; 0-98-327-24-00
642134@ukr.net